

Sygn. akt II Ca 1363/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Wojtkiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Karina Marczak SO Sławomir Krajewski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 września 2014 roku w S.

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powódkę od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 15 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 662/12

1. **zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II. w ten sposób, że zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki M. J. odsetki ustawowe od kwoty 4700 (cztery tysiące siedemset) złotych za okres od dnia 23 marca 2010 roku do dnia 15 kwietnia 2013 roku;**
2. **oddala apelację w pozostałym zakresie;**
3. **zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 394 (trzysta dziewięćdziesiąt cztery) złote tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt II Ca 1363/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 marca 2012r. powódka M. J. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. kwoty 5.050 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od dnia 23 marca 2010r. do dnia zapłaty tytułem pełnej rekompensaty szkody komunikacyjnej z dnia 18 lutego 2010 r., oraz kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych-

W dniu 6 kwietnia 2012r. – w postępowaniu upominawczym – wydany został nakaz zapłaty uwzględniający żądanie pozwu w całości (sygn. akt I Nc 649/12).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu, a w tym i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł, iż dotychczas wypłacone powódce odszkodowanie w pełni rekompensuje poniesioną szkodę.

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2013 r., Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki M. J. kwotę 5.050 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od kwot: 350 złotych od dnia 4 września 2010r.; 4.700 złotych od dnia następnego po dniu wydania niniejszego orzeczenia (pkt I); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II); zasądził pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.467,30 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy oparł rozstrzygnięcie następujących ustaleń faktycznych i rozważaniach prawnych:

W dniu 18 lutego 2010r., na ul. (...) w S. doszło do zdarzenia drogowego (wjazd w wyrwę w jezdni) w wyniku, którego uszkodzeniu uległ pojazd użytkowany przez powódkę M. J. marki A. o nr rej. (...), będący własnością (...) S.A. Za stan drogi w miejscu zdarzenia odpowiedzialny był Zarząd Dróg i (...) Miejskiego w S., który w dniu zdarzenia objęty był ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej, gwarantowaną przez pozwanego (...) S.A. Powyższa szkoda została zgłoszona pozwanemu.

Na skutek przeprowadzonego przez pozwanego postępowania likwidacyjnego, a w tym na podstawie wydanej w sprawie wyceny technicznej powstałych uszkodzeń z dnia 13 marca 2010r., poszkodowanemu - tytułem odszkodowania - wypłacono kwotę w łącznej wysokości 1.078,35 zł netto.

Poszkodowana, nie zgadzając się ze stanowiskiem pozwanego, zwróciła się do rzeczoznawcy techniki samochodowej P. O. o określenie rzeczywistych kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu. Wyżej wymieniony po analizie powstałych uszkodzeń pojazdu powódki sporządził ocenę techniczną nr (...), w świetle wniosków której koszt naprawy uszkodzonego pojazdu kształtował się poziomie 11.217,29 zł netto. Za wykonaną usługę poszkodowana zapłaciła wynagrodzenie w kwocie 350 zł netto.

Pismem z dnia 22 sierpnia 2010. wezwano pozwanego od zapłaty na rzecz M. J. kwoty 10.488,94 zł w terminie 7 dni, tytułem odszkodowania uzupełniającego w związku ze zdarzeniem z dnia 18 lutego 2010r. Powyższym wezwaniem objęta była również kwota 350 zł netto. Pozwany przyznał powódce rację jedynie częściowo, w związku z czym dopłaciła jej dodatkowo kwotę 1.569,92 zł. Pismem z dnia 4 stycznia 2011r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 8.919,02 zł w terminie 7 dni tytułem dopłaty pełnego odszkodowania.

Na podstawie umów przelewu wierzytelności z dnia 28 września 2011r. oraz z dnia 14 października 2011r. powódka M. J. nabyła wierzytelność wobec pozwanego z tytułu szkody powstałej w dniu 18 lutego 2010r.

Koszty naprawy pojazdu w związku ze zdarzeniem wynoszą: przy zastosowaniu do naprawy części nowych i oryginalnych – 9.473,01 zł brutto (7.746,76 zł netto), przy zastosowaniu do naprawy części nowych i nieoryginalnych porównywalnej jakości – 9.565,34 zł brutto (7.840,44 zł netto). Użycie do naprawy pojazdu części nowych, oryginalnych, sygnowanych znakiem producenta zapewni przywrócenie samochodu do stanu sprzed szkody i nie spowoduje wzrostu jego wartości. Przy użyciu do naprawy części nowych i nieoryginalnych porównywalnej jakości, powstanie dodatkowo konieczność wymiany prawego amortyzatora.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że powództwo M. J. znajdowało swoje oparcie w treści art. 363 § 1 k.c., 415 k.c. oraz 822 § 1 k.c. Legitymacja procesowa powódki wynika z treści art. 509 § 1 i 2 k.c.

Sąd Rejonowy wskazał, iż w sprawie sporna była jedynie wysokość należnego powódce odszkodowania. Ustalając wysokość szkody poniesionej przez powódkę na skutek zdarzenia z dnia 18 lutego 2010r. Sąd kierował się wytycznymi przewidzianymi przepisem art. 363 § 2 k.c. Sąd wskazał jednocześnie, iż żadna ze stron postępowania nie wskazała na

okoliczności, które dawałyby asumpt dla przyjęcia, iż odszkodowanie należne powódce winno być ustalane według cen obowiązujących w miesiącu zaistnienia szkody. Przyznając wydanej w sprawie opinii walor wiarygodnej i rzetelniej Sąd Rejonowy ustalił koszty naprawy samochodu – na poziomie 7.746,76 zł netto. Uwzględniając kwotę wypłaconą dotychczas przez pozwanego – 2.648,27 zł, do wypłaty pozostała kwota 5.116,49 zł tytułu kosztów naprawy pojazdu. Żądanie pozwu ograniczało się jednak w tym zakresie do kwoty 4.700 zł netto. Dodatkowo w zakres szkody powódki w ocenie Sądu Rejonowego wchodzi także kwota 350 zł netto z tytułu kosztów sporządzenia prywatnej kalkulacji naprawy uszkodzonego pojazdu. Bez znaczenia dla ustalenia wysokości odszkodowania był fakt, czy poszkodowana dokonała naprawy uszkodzonego pojazdu, a tym bardziej czy dostarczyła pozwanemu Towarzystwu (...) dokumenty potwierdzające poniesione koszty naprawy.

O odsetkach należnych powodowi od należności głównej Sąd rozstrzygnął w oparciu o przepis art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c. Wskazał, iż mając na uwadze fakt, iż należne powódce odszkodowanie ustalone zostało według cen z chwili jego ustalania, odsetki od kwoty 4.700 zł zasądzono od dnia następnego po dniu wydania wyroku w sprawie do dnia zapłaty. W pozostałym zaś zakresie żądanie odsetkowe od tejże kwoty zostało oddalone. Takie rozwiązanie pozwoliło uniknąć bezpodstawnego wzbogacenie powoda kosztem strony pozwanej, do którego niewątpliwie doszłoby, w sytuacji wyrokowania w tej mierze zgodnie z żądaniem pozwu.

Odsetki od kwoty 350 zł zaś zasądzono od dnia 4 września 2010r. Wezwanie do zapłaty tejże kwoty zostało dokonane w piśmie z 25 sierpnia 2010r., doręczonym pozwanemu w dniu 27 sierpnia 2010r. i wyznaczono w nim 7 dniowy termin spełnienia świadczenia.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd oparł o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania – przy przyjęciu, iż strona powodowa nieznacznie uległa w swym żądaniu – zasądził od pozwanego na rzecz powódki całość poniesionych przez nią kosztów postępowania tj. kwotę 2.467,30 zł.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniosła powódka, która zaskarżając go w części oddalającej powództwo (pkt II) wniosła o: zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty odsetek za opóźnienie w zapłacie kwoty 4.700,00 zł od dnia 23 marca 2010 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji

Wyrokowi Sądu Rejonowego zarzuciła:

1.naruszenie prawa materialnego – przepisu art. 481 §1 w zw. z art. 362 § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, w wyniku czego Sąd I instancji przyjął, iż należne powódce odsetki za opóźnienie w zapłacie kwoty stanowiącej odszkodowanie za uszkodzenie pojazdu należne są od dnia wydania wyroku i to pomimo tego, iż opinia biegłego została wykonana w oparciu o cenniki części zamiennych i robocizny nie z dnia wyrokowania, a z dnia zaistnienia szkody;

2.naruszenie prawa materialnego – przepisu art. 817 §1 i 2 k.c., w wyniku czego Sąd I przyjął, iż pozwany pozostaje w opóźnieniu w zapłacie części należnego powódce odszkodowania w kwocie dopiero od wydania wyroku, a nie od dnia następującego po upływie 30 dni od daty zgłoszenia szkody przez poszkodowanego;

3.błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż ceny części zamiennych i robocizny w oparciu o które wyliczono odszkodowanie odpowiadały wartościom z dnia wydawania wyroku, a nie jak to miało miejsce w rzeczywistości wartościom z dnia zaistnienia szkody.

Uzasadnienie apelacji zawierało rozwinięcie tak postawionych zarzutów.

Powódka dokonała zgłoszenia szkody w pozwanym zakładzie ubezpieczeń w dniu 19 lutego 2010 r., zatem w ocenie apelującego z uwagi na brak konieczności wyjaśnienia dodatkowych okoliczności pozwana winna była spełnić całość świadczenia na rzecz powódki najpóźniej do dnia 23 marca 2010 r., gdyż z dniem następnym popadała w opóźnienie w

jego zapłacie. Zdaniem apelującego w sprawie nie znalazła zastosowania norma wynikająca z przepisu art. 363 § 2 k.c., skoro biegły licząc wartość szkody posłużył się cennikiem części zamiennych z lutego 2010 r., a nie z daty wyrokowania.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Wywieziona w sprawie apelacja skutkowałą wydaniem rozstrzygnięcia o charakterze reformatoryjnym. Jej oddalenie nastąpiło w niewielkim zakresie, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż poza sporem była kwestia odpowiedzialności pozwanej - jako ubezpieczyciela za szkodę powstałą w pojeździe powódki w wyniku zdarzenia, do jakiego doszło w dniu 18 lutego 2010 roku. Wyrazem tego było stanowisko ubezpieczyciela zajęte w toku postępowania likwidacyjnego i wypłata powódce kwot odszkodowania. W toku postępowania pierwszoinstancyjnego strony wiodły spór, co do wysokości szkody. Na etapie postępowania odwoławczego spór dotyczył już tylko terminu początkowego naliczenia odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia (wypłaty odszkodowania) przez pozwaną zakład ubezpieczeń.

Sąd Okręgowy dokonując ponownego rozpoznania sprawy w zakresie wyznaczonym granicami apelacji doszedł do wniosku, iż Sąd Rejonowy dopuścił się zarzucanego mu naruszenia art. 481 § 1 w zw. z art. 817 § 1 i 2 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c.

Przypomnieć należy, iż Sąd Rejonowy oddalił żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie od kwoty 4700 złotych za okres od 23 marca 2010 r. do 15 kwietnia 2013r. Sąd Rejonowy przyjął koncepcję, że odsetki należy zasądzić od dnia następnego od daty wyrokowania, z racji tego, że należne stronie powodowej odszkodowanie zostało ustalone według cen z chwili jego ustalenia (daty wydania wyroku tj. 15 kwietnia 2013 r.). W świetle okoliczności sprawy trudno jest zaakceptować zaprezentowany pogląd. Sąd Rejonowy bowiem w całym postępowaniu, nie badał kwestii aktualnej wysokości szkody. Wycena szkody została przeprowadzona wedle cen z dnia zdarzenia. Mając taką wycenę Sąd mógł ją odnieść do wyceny ubezpieczyciela i powódki, a w dalszej kolejności zweryfikować czy ubezpieczyciel w toku postępowania likwidacyjnego prawidłowo określił wysokość szkody oraz należne powódce odszkodowanie. Z opinii biegłego, która, co podkreśla w uzasadnieniu Sąd I instancji, była kluczową dla ustalenia wysokości szkody, wynika, iż biegły, sporządził kalkulację naprawy pojazdu według bazy danych aktualnej na dzień wyrządzenia szkody, stosując stawki z 2010 roku. Szkodą została wyceniona na kwotę 7764, 76 złotych (brutto 9473,01 złotych) i taka też została przyjęta przez Sąd Rejonowy. Reasumując, wysokość odszkodowania została ustalona według cen z daty powstania szkody. Zasądzając odsetki należało kierować się podobną zasadą. W orzecznictwie zwrócono uwagę na to, że obecnie w związku z normalizacją stosunków ekonomicznych i stabilizacją cen - w odniesieniu do okresu transformacji ustrojowej - odsetki ustawowe, w odróżnieniu od wcześniejszego okresu, w mniejszym stopniu pełnią funkcję waloryzacyjną świadczenia pieniężnego. Odsetki ustawowe mają przede wszystkim zapewnić swego rodzaju zryczałtowane wynagrodzenie dla wierzyciela za korzystanie przez dłużnika ze środków pieniężnych jemu należnych. Ponadto mają na celu motywować dłużnika do jak najszybszego spełnienia świadczenia. W okolicznościach sprawy zasądzenie odsetek od daty wyrokowania prowadziłoby w istocie do ich umorzenia za okres sprzed daty wyroku i stanowiłoby nieuzasadnione uprzywilejowanie strony pozwanej.

Zgodnie z treścią art. 481 § 1 i 2 k.c., wierzycielowi za czas opóźnienia w wypłacie należnych mu świadczeń pieniężnych przysługują odsetki za czas opóźnienia w wysokości ustawowej. Odsetki te są należne wierzycielowi od dnia, w którym dłużnik popadł w zwłokę ze spełnieniem świadczenia – w okolicznościach sprawy: z zapłatą odszkodowania. W tym kontekście koniecznym jest przytoczenie treści art. 476 k.c., z którego wynika, iż dłużnik popada w opóźnienie, gdy nie spełnia świadczenia w terminie. W związku z tym, podstawowe znaczenie dla ustalenia, czy powstał po stronie pozwanej stan opóźnienia, ma określenie, kiedy pozwana powinna spełnić świadczenie na rzecz powódki.

Zgodnie z art. 817 k.c, ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Jest to podstawowy termin na spełnienie przez ubezpieczyciela świadczenia,

po upływie, którego można mówić, iż pozostaje on w opóźnieniu. Termin ten nie ma jednak charakteru bezwzględny. Okoliczności zaistniałe w konkretnej sprawie, mogą spowodować, iż nie będzie możliwym w trakcie wskazanych 30 dni ustalenie należnego wierzycielowi odszkodowania. W takiej sytuacji zastosowanie znajdzie § 2 komentowanego przepisu, który przewiduje obowiązek wypłaty odszkodowania nie później niż w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciele powinien spełnić w terminie przewidzianym w § 1 art. 817 k.c.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było to, że powódka dokonała zgłoszenia szkody w dniu 19 lutego 2010 r., w którym wniosła o wypłatę odszkodowania zawierającą w sobie dochodzoną pozwem kwotę. Pozwane towarzystwo przyjęło na siebie odpowiedzialność odszkodowawczą i na mocy decyzji z dnia 5 sierpnia 2010 r., wypłaciło powódce kwotę 1078,35 złotych tytułem odszkodowania. Z akt szkodowych, nie wynika, aby pojawiły się jakieś obiektywne przyczyny, ujęte w § 2 art. 417 k.c., które spowodowały, że wypłata odszkodowania nie była możliwa w terminie 30 dni. W tej sytuacji termin spełnienia świadczenia upłynął pozwanej w dniu 22 marca 2010 roku. Od dnia następnego tj. od 23 marca 2010 roku pozwana popadła w opóźnienie.

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy, uwzględniając w omówionym zakresie apelację powódki, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził odsetki od kwoty odszkodowania zasądzonej przez Sąd I instancji, wskazując iż należą się one od dnia 23 marca 2010 r. do dnia 15 kwietnia 2013 r. Orzeczenie w tej części oparte zostało o treść przepisu art. 386 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy oddalił apelację jedynie w takim zakresie, w jakim powódka wniosła o zasądzenie odsetek „do dnia zapłaty”, albowiem odsetki te, od dnia 16 kwietnia 2013r. zostały już zasądzone. W pkt I zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki odsetki od kwoty 4700 złotych „od dnia następnego po dniu wydania niniejszego orzeczenia”. W konsekwencji na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja w tym zakresie podlegała oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie II sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie – biorąc pod uwagę, że apelacja strony powodowej została uwzględniona w przeważającym zakresie to pozwana należało uznać za stronę przegrywającą sprawę, a w konsekwencji także zobowiązaną do zwrotu na rzecz powódki całości poniesionych przez nią kosztów procesu w łącznej wysokości 394 (trzystu dziewięćdziesięciu czterech) złotych. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego ustalone na podstawie § 6 pkt 3 w zw z § 12 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz opłata od apelacji, która w niniejszej sprawie wyniosła 94 złote. Powyższe znalazło swój wyraz w punkcie III sentencji postanowienia.